

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1'—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10'—, za in-
stano D 18'—, dostavljeno na dom
D 11'—, na izkaznice D 10'—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica šte. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1'—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. na-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevnica
račun šte. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Kopiranja se ne vračajo.

TABOR

Naslov

Maribor, nedelja 17. avgusta 1924.

Leto: V. — Številka: 187.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Opozicija je zadovoljna.

Vtis Radičeve klepetavosti. — Propagandno potovanje opozicijskih voditeljev. — Davidović ni bil sprejet na dvoru. — Nastas Petrovič v avdijenci. — Kralj potuje v Topolo.

BEOGRAD, 16. avgusta. Politično življenje je bilo danes tako v skupščini kak. v vladnem predsedstvu jako živo. V skupščinskih prostorih so se vršile seje posameznih klubov. Radičeva zgovornost je očitno zanesla v vladne vrste precejšnjo zmedo, ki bi bila kmalu povzročila težke politične pretresljaje, a se je danes že nekoliko poglobila. V vrstah opozicije izjavljajo, da so zelo zadovoljni z razvojem razmer in z Radičevim a-brzdano zgovornostjo. V bližnjih dneh poidejo voditelji radikalcev in samostojnih demokratov na propagandno potovanje in računajo z velikim uspehom.

V vladnem predsedstvu je min. predsednik Davidović sprejel danes dopoldne več deputacij, ki so mu predložile svoje

predloge in želje. Ob 10. uri je sprejel več ministrov in se z njimi delj časa posvetoval. Nato je posetil predsednika skupščine, s katerim se je razgovarjal čez pol ure. Govorilo, da se je razgovor sukal okoli tega, kakšen vtis je napravil razvoj političnih dogodkov na kralja. ki se je včeraj vrnil z Bleda.

Za danes dopoldne je bilo pričakovati, da bo kralj povabil v avdijenco več ministrov, v prvi vrsti seveda ministrskega predsednika. Povabljen pa je bil samo notranji minister Petrovič, ki je kralju referiral o notranjem položaju in o zadnjih dogodkih. Danes zvečer bo kralj v spremstvu Davidoviča in Ljube Jovanoviča odpotoval v Topolo na grob svojega očeta.

DIPLOMATI PRI ZUNANJEM MINISTRU.

Inozemski zastopniki so prišli po informacije k dru. Marinkoviču.

BEOGRAD, 16. avgusta. Dopoldne so obiskali zunanjega ministra dra. Marinkoviča poslanski inozemskih vlad in sicer francoski, nemški in ameriški poslanik ter češkoslovaški, avstrijski in romunski odpravnik poslov. Obisk je imel informa-

tiven značaj. Francoski poslanik se je zlasti zanimal za poset našega kralja predsedniku francoske republike.

BORZA.

CURIH, 16. avgusta. (Sklepni tečaji). Pariz 29.15. Beograd 6.60, London 24.07. Praga 15.80, Milan 23.90, Newyork 529.50. Dunaj 0.007375.

podlagi zakonitih vladnih ukrepov tudi izpeljano. Ukrep, če odgovarja resnici, izhaja od predsednika kraljevske vlade, ki je bil sam v narodni skupščini tako razdelitev na oblasti zahteval, g. Davidović, in podpredsednika te vlade, g. dr. Korošca, ki je izvoljen poslanecem od prebivalstva iste mariborske oblasti, ki se naj ukine.

Resnikoljubije klerikalnih listov.

O občinskih volitvah v STUDENCIH pri Mariboru poroča "Slovenec" od 12. tm., da se na listi združenih Slov. strank vsi izvoljeni kandidati (3) pristaši SLS. "Slov. Gosp." od 14. tm. pa pravi, da jih je nekaj SLS. Resnica je, da so od 6 kvečemu 3 SLS.

Iz LEHNA NA POHORJU poročata "Slovenec" in "Slov. Gosp." unisono, da so na kompromisni listi v tamošnji občini 4 SLS, 2 SKS in 1 SSJ. Mi pa imamo v rokah dopis občinskega urada v Lehnju, ki izjavlja:

»V kompromisni listi, ki se je vložila za našo občino, so 4 pristaši JDS in 3 soc. demokrati. Vsako drugačno poročilo bodisi v kateremkoli listu ne odgovarja resnici.«

Iz občine LIMBUŠ sta poročala unisono "Slov. Gosp." in "Slovenec", da so v tamošnji kompromisni listi 4 SLS, 2 SKS in 1 JDS. Mi pa imamo v rokah uradno poročilo, da so: 2 pristaša SLS, 1 JDS, 3 SNSI 1 soc. dem.

Dvomimo, da bosta navedena lista svojo laž popravila.

Poglejmo si prodane duše!

V trgu KONJICE so Nemci in nemškutarji postavili za občinske volitve svojo kandidatno listo pod imenom Gospodarska stranka. Na tej listi, ki je pa sicer zaradi goljufije bila razveljavljena, se svetijo sledeča imena:

Fr. Drame, mlinar,
Fr. Leskovšek, pek,
Melh. Mihelak, pos.,
Jos. Maček, urar,
Franjo Gošnik, tov. del.,
Fr. Gobec, kovač,
Štefan Filipič, mešar,
Fr. Konec, pos.,
Viljem Topolšek, tov. urad.

Pavel Matavž, tov. urad.,
Ferd. Klemec, pos.,
Ignac Vaupot, pos.,
Karol Flis, pos.,
Karol Flis, usnar,
Fr. Šelih, pos.,
Jos. Tomše, kočijaž,
Jos. Druškovič, pos.,
Dolfe Zalašek, šofer.

Poštene Nemce vprašamo: ali smatrate te ljudi res za svoje?

V večni spomin in v večno sramoto smo vam objavili imena poturije in prodanih duš!

Proti kršenju ustave.

Srečki, okrožni in krajevni odbor JDS v Celju so na svoji seji 13. tm. soglasno pritrdili protestu občinskega odbora JDS proti nameravanemu kršenju usta-

ve, katero hoče izvršiti nova vlada z degradacijo mariborske oblasti za filijalko ljubljanske oblasti.

Iz zvedavosti se je obesil.

Smrt pridnega otroka na vrvi — duše slovna uganka. Iz Radvanja pri Mariboru nam poročajo 16. tm.: Ledineku Bogomiru v Novi vasi pri Radvanju, 13letnemu sinu peka in posestnika Ledineka, učenca mariborske meščanske šole, uzmra pridnosti in dobrega šolskega napredka, je večkrat navdajala mlado glavo čudna misel in

zagonetna radovednost, kako neki je človeku, če se obesi in kako je mogoče, da bi mogel človek na vrvi umreti. To svojo misel je večkrat izražal ter se je mišlilo, da se deček le šali.

Pred kratkim si je hodil v Cossmtejev cirkus v Maribor ogledovat zverinjak

ravno ob času, ko je imelo cirkusko osebje svoje vaje za predstavo. V teh vajah je videl, kako so žensko, ki je visela na vrvi samo na tihniku, potegnili visoko v zrak, kar je bilo dovtetnemu Bogomiru še večja zagonetka, ki mu je navdajala mlado glavo dan za dnevom.

V sredo zvečer dne 13. avg. so ga domači pogrešali, po daljšem iskanju so ga prestrašeni našli viseti pri hlevu. Obesil se je bil. Ker se ni pripetilo ničesar, kar bi dalo sklepati na vznemirjenje mlade mu duše, je ta smrtni slučaj za vse prebivalstvo, zlasti za učitelstvo prava dušeslovna uganka, ki vzbuja toliko več pozornosti in sočutja do žalostnih starišev, ker je vsa družina mirnega značaja. Danes (sobota) se je vršil pogreb na Radvanjsko pokopališče ob veliki udeležbi prebivalstva in šolske mladine ter učitelstva iz Radvanja, ki žaluje za svojim pridnim bivšim učencem in sočustvuje s stariši. Naj počiva v miru!

Izidi volitev 10. avgusta.

Srez Ptuj Ormož.

Središče: SKS 84 (6), demokrati 119 (8), SLS 53 (3).

Ormož: demokrati 123 (11), SLS, Nemci 76 (6).

Obrež: SLS 80 (5), združena napredna lista 46 (3), združeni kmetje, delavci in obrtniki 22 (1).

Sv. Miklavž: gospodarska lista 19 (1), SLS 64 (6), združ. volivci Sv. Miklavža 21 (2).

Sv. Tomaž: Skupina volivcev župana Skrleca 49 (3), Jugoslov. stranka 64 (5), Gospodarska stranka 22 (1).

Trgovci: Napredna gospodarska stranka 10 (1), SLS 38 (6).

Vitanje: SKS 45 (5), kmečka delavska lista 9 (1), Gospodarska zveza 17 (1).

Vodraci: SLS 63 (5), Gospodarska stranka 25 (2).

Savci: Delavska zveza Fr. Kukovec 11 (1), Km. Zv. Anton Garičan 33 (3), SLS 49 (5).

Rucmanci: DLS 70 (5), Kraj. str. Trnovci 14 (1), SLS 15 (1), NGS 33 (2).

Pašinci: GL 16 (3), SLS 24 (4).

Hum: KDZ 17 (2), SLS 43 (5).

Cvetkovec: NGS 66 (5), KZ 13 (1), NRS 16 (1), KOZ 17 (1), SLS 20 (1).

V trinajstih občinah okraja Ormož same SLS-liste, v štirih občinah kompromisne občina Vičanci ni vložila nobene.

Bišečki vrh: Lista gospodarskega napredka 23 (3), JDS 13 (1), SLS 28 (3).

Breg: GS 105 (7), Socdem. 138 (10).

Brstje: SKZ 36 (3), SLS 54 (4).

Dragovič: SKS 19 (4), KDZ 12 (3).

Janeževci: SLS 28 (5), KZ 13 (2).

Lož: SLS 14 (5), GS 5 (2).

Moškanje: Neod. str. 35 (3), Gosp. str. 4 (0), SLS 41 (4).

Muretinci: SLS 26 (5), Gosp. zv. 14 (2).

Pacince: Del. desp. str. 76 (7), SKS 86 (8), SLS 19 (1), Zv. pos. in del. 8 (1).

Podvinci: Km. del. str. 22 (2), SLS 52 (7).

Rogoznica: SLS 61 (6), Agr. ref. skup. inter. 42 (3).

Slomi: SKZ 12 (2), SLS 22 (4), Kat. soc. stranka, 6 (1).

Volna

Trikotaza

Ljubljanski velesemeni,
paviljon „H“ 320/321
Gaspari & Faninger, Maribor.

Pravo Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim-milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer mora z navadnim milom trikrat.

Drsteija: Slov. Ljudska str. 28 (5), SKZ 16 (2).

Formin: SLS 20 (3), KZ 25 (4).
Gorenski vrh: SLS 54 (7), slov. repr. km. in del. 23 (2).

Gruškovec: Slov. rep. selj. str. 10 (5), Napr. gospod. 9 (4).

Polanci: Ljudska km. str. Vojsk 26 (4), skupina Plohl 9 (1), SLS 31 (4).

Sv. Andraž v Slov. gor.: Splošna del. stranka 12 (1), Gospodarska napredna 27 (3), gospodarska str. SLS 113 (13).

Sv. Boltenk v Hal.: SLS 13 (6), KZ 4 (2), Del. zveza 2 (1).

Sv. Urban: SLS 55 (5), Zdr. pol. 36 (4).

Sikola: SLS 60 (5), KDZ 41 (4).

Turški vrh: SLS 47 (5), Km. in vin. zv. 35 (4).

Vareja: SLS 32 (3), Napr. gosp. str. 52 (6).

Vurberk: SLS 89 (8), gosp. str. 95 (9).

Zavrč: Napredna agr. 26 (3), Napr. del. str. 7 (0), SLS 59 (6).

Pobrežje: SLS 52 (3), KZ 15 (1), Km. del. str. 11 (1), Napredna str. 7 (0), Želaz. str. 29 (2), Napr. gosp. str. Drevenšek 8 (1), Občinska gospodarska str. Pobrežje 19 (1).

Sv. Barbara v Halezah: Gospodarska napredna stranka 20 (2), Gospodarska lista izven strank 36 (4), SLS 5 (1), Slov. rep. stranka km. in delavska 15 (2).

Sv. Lovrenc v Slov. gor.: KZ 38 (4), SLS 74 (5).

Trnovce Sela: SLS 12 (1), SKZ 26 (3), Km. del. zv. 21 (3).

Veliki Okli: KZ 28 (6), Zveza vinogradničarjev 13 (3).

Vintarovi: Gospodarska lista 7 (1), SLS 37 (5), lista malih posestnikov 8 (1).

Stojnice: SKZ 23 (3), gospodarska stranka 11 (2), Neodvisna str. 6 (0), Stranka Alojzija Vajda 19 (2), Delavska stranka 15 (2).

St. Janž: Stranka malih posestnikov in naj. 72 (7), SLS 74 (4), Gosp. L. SKS 69 (6).

Hajdin: SLS 14 (1), KZ 15 (1), lista Fran Pintarič 29 (2), lista napr. gosp. udruženja mal. pos. in del. 45 (3), lista zdr. km. in del. 32 (2).

Slatina: SKZ 15 (3), Slov. rep. selj. str. 23 (4).

Sv. Lovrenc na Drav. polju: SKS 116 (12), SKZ 94 (9), Zdr. del. str. 42 (4).

Dolena: SLS 32 (4), Gosp. L. Kat. obč. Rodni vrh 48 (5).

Jurovci: SLS 25 (3), Qbrt. km. zv. 17 (1), Gosp. str. 25 (2), Zv. napr. pos. i. del. 13 (1).

Nova Cerkev: JDS 33 (4), KZ 11 (1), SLS 29 (4).

V 23 občinah ptujskega sodnega okraja same SLS-liste, v 12 občinah kompromisne liste, po večini napredne. V več občinah so bile klerikalne liste radi goljufije razveljavljene.

V srezu Ptuj-Ormož so v 35 občinah neklerikalne večine in to v najvažnejših, v srezu Konjice 5, v srezu Maribor desni breg 29, v srezu Maribor levi breg 14, v okraju Marenberk 7 itd. Vsi tri in mesta razun Sv. Lenarta so doslej v naprednih rokah. Sv. Lenart so klerikalci dobili samo s pomočjo nemškutarških glasov.

SREZ KONJICE.

Porečilo o izidu volitev v občini Tolsti vrh je bilo napačno in se vrši pravilno: Ambrojeva združena gospodarska str. (kler.) 32 (2), Gospodarska stranka JDS 74 (5), Slovenska l. str. 37 (2). Tudi v tej občini je znagala napredna demokratiška ideja.

Doma in po svetu.

—Kralj se je vrnil v Beograd in je takoj sprejel Ljubo Jovanovića. Danes popoldne odpotuje na greb svojega očeta v Oplenac.

—Veliki uspehi jugoslov. Sokolstva v Zagrebu. Kljub temu, da bi hoteli zagrebški zapecakarji vsled hujškarij proti-jugoslovansko orientiranih Velehrvatov pokazati našim Sokolom svoje zlobne gove, je bivanje jugoslov. Sokolov v Zagrebu izpozantna manifestacija sokolske misli. Včerajšnje prireditve so bile zelo dobro obiskane. Sokolski telovadci so se držali izborni in so bili predmet neprestanih ovacij. Hanaovci so se obupno plazili po ulicah in hoteli izzivati, vendar pa je bil ves njihov trud jalov.

—Nova vlada na ljubljanskem velesejmu. V navzočnosti zastopnikov državnih oblasti, vojske in diplomatskih krogov je bil včeraj odprt IV. ljubljanski velesejm. V imenu vlade je govoril prometni minister Sošnjik, ki pa je prav po klerikalno pozabil, da velesejm ni strankarska prireditev in je povedal veliko več o politiki nego o narodnem gospodarstvu. Tudi to je znak, da bo krub, ki ga je dajala nova vlada našemu gospodarstvu, tako tanko odrezan, da bo skozi njega mogoče videti največjega balkanskega političnega žonglerja Račića in še kaj drugega. Naši gospodarski krogi se bodo morali zanesti samo nase; dokler bo »gospodarila« v državi nova vlada, bo osposarjem slaba predla!

na »Besedi« lepo predaval o ljudeh ki so danes vsi že v grobu; slišali smo, kako so znali izkoristiti čudovit vpliv domače pesmi za prebujo narodnih čustev.

Zdaj imamo to predavanje pred sabo. Sestavljeno je iz skrbno zbranih in lepo razporejenih podrobnosti; marsikateri dogodek izza dni naših dedov stoji plastično pred nami. G. Družovič je uzel posebno poglavje slovenske kulturne zgodovine. Nedavno smo dobili prepotrebno Steletov »Oris zgodovine oblikujoče umetnosti na Slovenskem«. Marsikdo je prvič spoznal, da imamo tudi mi umetnostno zgodovino, da so slavne struje, ki so šle čez izomikano Evropo, zapuščale tudi pri nas sledove, pa najsi so sicer bili rahli in skromni. Zgodovine slovenske glasbe še nimamo. In vendar smo se Slovenci — kot rečeno v uvodu — preporajali s petjem, borili za svojo narodno in kulturno individualnost s pesmijo na ustih. »Zgodovina slovenskega petja v Mariboru« je — kolikor vemo — prvi poizkus v našem slovstvu, da se pokaže cela doba z vidika glasbenega zgođovinarja. Nobeno naše mesto nima podobnega slovstvenega spomenika, tudi Ljubljana ne, ki ima razmeroma čedne glasbene tradicije.

Razprava prof. Družoviča je razdeljena na trije poglavji. V prvem nas seznanja z dobo pred čitalniškim petjem. Tu je zbran pregled razvoja slovenskega petja v 1. polovici 19. stoletja, v dobi romantizma, ki ga pri nas najzvesteje tolmači Ilirizem itd. V drugem poglavju

—Radičeve brbljarije. Ni ga klepetavega politika v mili Evropi nego je nekronani kralj hrvatske republike Stipica Radić. Komaj se je vrnil v domovino, že neprestano klepeče in pripoveduje prav neokusno vtise o svojih »poteševstvih« po svetu. Videti je, da se Radić ni ničesar naučil: njeovi govori so še danes taka žlindra kot so bili l. 1920. Zaman iščeš v tej čudni zmesi logike, duhovitosti in stilistične spretnosti, ki odlikujejo govore kakoga zapadnega državnika. —Radić neprestano tolče na svoj trebuh: jaz, jaz, jaz, ne pove pa ničesar drugega kot to, kar prelevajo dan za dnem najjadnejši uvodničarji v zagrebških radičevsko-frankovskih listih. Tužna hrvaška majklo!

—Orli — vitezi sv. Duha. Pišejo nam: V kakšno gorostasno smešnost so zabredli klerikalni doktorji, nam doka zuje dr. Sušnjikov članek v »Straži« z dne 3. avg. tl. pod naslovom »Orli — vitezi sv. Duha«. V tem članku pravi, da je večna Previdnost dala svoji Cerkvi v vsaki dobi svoje junake. V prvi dobi krščanstva mučenike, potem cerkvene očete kakor Avgušina, Tomaža Akvinskoga, Frančiška Asiškega, Ignacija, filozofe itd. vsi so iz istega vrela samo v različnih oblikah. Danes baje stopajo na dan novi junaki v obliki — Orlov! Orli bodo baje dali naši brezduhovni dobi sv. Duha. Orli ni paradna organizacija. Njegov vriskajoči krog je moderna redovniška halja. Vitezi sv. Duha, pozdravljeni! — Sv. Duh je bil doslej skromen in ponižen. Dr. Sušnjik mu je ustvaril spremljajočo gardo viteзов Orlov! — No, kaj poredijo k temu naši redovniki frančiškani, kapucini, dominikanci, kartuzijanci, trapisti itd.? Dobijo namreč konkurenco v moderni halji Orlov. Orli bodo zavzeli po mnenju dr. Sušnjika vso izobrazbo, kajti sodobne naloge orlovske organizacije so le — jedna jedina, namreč »Vera in prosveta«. Orli, podobni prvim mučenikom krščanstva! Orli, v novi obliki cerkvenih očetov, filozofov! Orli, vitezi — sv. Duha! Risum teneatis...

Restitucija in integrum? Ljubljanski »Slovenec« je ob nastopu nove vlade izjavil, da bo nova vlada glede zasedbe najvišjih uradniških mest v Sloveniji popravila samo krivice prejšnje nasilne vlade in izvršila restitucijo in integrum. Ali pomeni takšno restitucijo tudi odstranitev šefa »posvetnega oddelka« dr. Bevka in njegovo zamenjavo s klerikalcem? Ljubi »Slovenec«, odgovori!

—O zaprisegi novincev v Derventi se naknadno izve, da bo incident imel težje posledice. V trenutku, ko se je začela ceremonija prisega, je dal neki no-

vinec duška svojemu razpoloženju s protidržavnim vzklikom. Vojaška oblast ga je takoj aretirala. Ostali novinci so zahtevali, da ga izpuste. Ker se vojaška oblast ni uklonila »čovječansko« - mirotnorni diktaturi, so začeli tudi ostali novinci vsklikati proti državi in kralju. Ministrstvo vojne je podvzelo najstrožje mere, da krivce kaznuje. To se godi pod vlado sporazuma! Derventski novinci so najbolj razumeli pomen davidovčevskoradičevske koalicije, samo, da so bili bolj pošteni nego radičevski poslanci, ki prisegajo kralju in državi, zato, da rušijo kraljevino in državo.

—Velik požar v Račju. Minulo noč so imeli v Račju težke ure. Med 11. in 12. uro je začel pri nekem posestniku goreti hlev. Ljudje so opazili požar dokaj kasno, ko je bil ves hlev v plamenu in je živina tupobno vpila na pomoč. Ker je pihal močan veter, je bilo težko gasiti. Domača požarna bramba je bila takoj na gorišču, vendar pa kljub vsemu trudu ni mogla obvladati ognjenih sil. Ob 4.1. uro je poštni urad obvestil mariborsko požarno brambo, ki je pod poveljstvom g. Vollerja takoj odrinila v Račje. Tu je našla v plamenih 16 objektov, pripadajočih štirim posestnikom. Med tem so prihiteli tudi požarne brambe iz Podove, Hodinje vasi, Hoč in Framar. —Po štirinapornem napornem delu se je vrlim gasilec posrečilo požar lokalizirati in tako obvarovati sosedne hiše. Ob tej priliki je dobro rabila mala turbinska brizgalka mariborske požarne brambe ter parna brizgalka iz Hoč. Ob petih zjutraj so se požarniki vrnili; na pogorišču so ostali zgolj domači gasilci. Prizadeti raški vaščani trpe ogromno škodo.

—Strašna nevihta s točo je pobila v četrtki ptujsko polje od Pragerskega do Hajdine. Cela ravnina je bila v par minutah kakor snežno polje, pridelki uničeni, njive z ajdo pokočane. Nujna pomoč je potrebna.

—Požar je v petek zjutraj izbruhnil pri posestniku Ivanu Poljancu na Zg. Polskavi in vpepelil hišo in gospodarsko poslopje. Škoda je le deloma krita z varovalnino.

—Lunin mrk dne 14. avgusta zvečer se je krasno videl. Pričetek mrka so sicer prikrivale goste oblačne plasti, a popolni mrk in konec mrka smo lahko čeli čas nemoteno opazovali pri najjasnejšem nebu.

—Higijska razstava v Ljubljani. Inspektor ministarstva za narodno zdravje v Ljubljani priredi na letošnjem velesejmu v Ljubljani s prijaznim dovoljenjem ravnateljstva in upravnega sveta Ljubljanskega velesejma higijsko razstavo, nameščeno v dva razstavna paviljona. Razstave se udeležijo različni zdravstveni zavodi in institucije na ozemlju Slovenije kakor higijski zavod v Ljubljani, brezplačni zdravniški ambulatorij v Mariboru, zdravilišče za bolne na pljučih v Topolšici, protituberkulozna liga v Mariboru, kirurški oddelki splošne bolnice v Mariboru, zdravilišče v Rogaski Slatini in društvo za gojitev treznosti v Ljubljani. Razstavni predmeti bodo zelo zanimivi in ponudili kakor za lajka tako tudi za strokovnjake.

spozna »Janeza Misklošica, brata slovenskega jezika«, ki je bil poleg petja, zborovodja, skladatelja, tipičen za sodobni Maribor in za slovensko življenje v našem mestu. Tretje poglavje pa se bavi z najvažnejšo in najznačilnejšo dobo: »Čitalnica« je postala ul slovenskih čebelic, tu je rojilo, šumelo, tu se je snovalo in delalo, da je bilo veselje.

Pisec se je ustavil na začetku 80. let, ko je butnil v Maribor močan val germanizacije in se je začela neizprosna narodna borba. Izvemor, da namerava nadaljevati in nam podati celotno sliko slovenskega glasbenega dela v Mariboru. —Prvi del je tako zanimiv, da se že veselimo nadaljevanja!

Naša drama v prihodnji sezoni.

Repertoarni načrt prihodnje dramske sezone, ki bo odprta po vsej verjetnosti prve dni oktobra, je izdelan. Sezono bo odprla izvirno slovenska noviteta »Kajne«, mnogo obetajoče delo Frana Bevka, drama »onih tam preko, ki jim gore hiše«, visoka pesem slovenski materi! Od slovenskih del pride tekom sezone na vrsto na nov način režirano in inscenirano Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, eventualno tudi Župančičeva »Veronika Deseniška«. Izmed del, ki nanje polaga dramski ravnatelj posebno važnost, omenimo Shakespearjeva: »Hamlet«, »Kar hočete« in »Komedija zmešnjav«, ter Sofoklesov »Edip«. Iz Molierovskega repertoarja je izvoljen nesmrtni »Tartuffe«, realistično dramo pa bo zastopal orjak Ibsen z »Rosmers-

holmom« ali z »Mojstrom Solnesom«. —Strindberg bo dal letos našemu občinstvu »V Damask« in »Omamo«. Ruska dramatika bo zastopana z igrokazi: Andrejev, »K zvezdam«, Birinski »Moloh« in Tolstoj, »Živi mrtveci«. Od poljudnih in komičnih komadov je omeniti sledeče: Scrive »Kozarec vode«, Bahr »Koncert« ali »Otroci«, Svoboda, »Pri čajni«, Sterija Popović, »Zla žena«. To so le poglavitna dela, ki pridejo v postev, vendar pa ni rečeno, da brezpogojno morajo priti v postev.

Dramo bo vodil tudi nadalje g. Bratina. Razveseljivo je, da sta angažirani dve mnogo obetajoči ženski moči, gđ. Gabrijelečeva in gđ. Kovačičeva. O ostalih spremembah v ansamblu bomo še spregovorili pred sezono.

Nov gledališki oder.

Ravnatelj mariborske drame g. Valo Bratina je izdelal model za nov gledališki oder. Ta model utegne vsled svoje enotnosti in praktične uporabljivosti izpodrinuti dosedanje podeželske odre. —Model popolnoma ustreza sodobni sceniski tehniki in računa s kar najpreprostejšimi sredstvi, vendar pa daje oder močan efekt. G. Bratina se mimo svojega poklica mnogo bavi s tehničnimi problemi odra. Njegova inscenacija v mariborskem gledališču je že opetovano vzbudila pozornost. G. Bratina bo izkušal za svoj model zainteresirati predvsem podeželske odre, ki so najbolj potrebni reforme.

Iz mariborskega kulturnega življenja.

Družovič, »Zgodovina slovenskega petja v Mariboru«.

Čudno je, da je naš narod trpel s pesmijo na ustih in premagoval svoje naspotnike z veselimi popevkami. Kdor hoče izvedeti, kako se je s pesmijo brisala narodna sramoča, ječal narodni odpor, širila nacionalna vera in pripravljala končna zmaga zaslužjenega naroda nad močnim osvobodilcem, naj bere zgodovino srbske narodne pesmi. O slovenskem preporodu, ki ga je spremljalo petje narodnih in umetnih pesmi, budnje in himen, ter o velikem vplivu petja na narodno prebujo, nam priveduje g. p. prof. Hinko Družovič v spisu »Zgodovina slovenskega petja v Mariboru«. —Spis je izšel v 2. snopiču letošnjega letnika »Časopisa za zgodovino in narodopisje«, ki ga izdaja »Zgodovinsko društvo v Mariboru«.

Obilo užitka nam je nudil pisec omenjene razprave, ko je pred meseci pod pokroviteljstvom »Zgodovinskega društva« in s sodelovanjem naših učiteljskih in aranziral mariborsko »Besedo« v stilu šestdesetih let minulega stoletja. Slišali smo slovensko pesem izza preporodne dobe v vsej njeni preprostosti, domaćnosti; zdelo se nam je, da smo bili za hip ljudje tiste dobe, dojemljivi za takratna gesla, za takratno umevanje narodnega življenja. G. prof. Družovič je

vati daleč v puščavi Gobi, 1000 milj od postaje Kalgan na Kitajskem. Pričakovati je, da bodo odkrili ostanke, ki bodo izredno važnega pomena za zgodovino prirodnega razvoja; nemara bo tudi uganke o razvoju človeka postala nekoliko jasnejša kot je navzlic številnim teorijam še dandanašnji. Puščava Gobi je edino ozemlje, ki se ga niso preveč dotaknile velike izpremembe ledene dobe. Andrews je preverjen, da je človek tu živel, takisto tudi konj ter da ni izključeno, da bo odkril sledove, katere so dozdaj zaman iskali.

— Boletine? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Vi se boste čudili! Dobrodejen pri drgnjenju celega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje ter čez 25 let priljubljen! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev s 10% doplatka razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 201, Hrvatsko.

Spomnite

se pri posebnih prilikah prostovoljne požarne brambe in nje rešilnega odjeka v Mariboru z darovi za novi rešilni avto!

Louis Couperus:

Zaljubljeni osel.

Roman.

(30)

Hoteli so me pripraviti tako daleč, da bi mirno korakal med sužnji, ne da bi cepetal tako, kot je že stara oslovsko navada. Poduk je bil kratek, a uspešen nad vsako pričakovanje. Čvrsto sem tudi sklenil, da postanem tako krotak in učen osel, da mu ne bo para v vsej Tesaliji. Tako sem torej mirno in dostojanstveno korakal pred sužnji. Bil pa sem tudi zal, da tako še noben osel na svetu. Skrivaj sem pogledal svojo sliko v zrcalu nekoga ribnika in sem bil močno zadovoljen s sabo. Skoraj se nisem

ni spoznal, tako se je spremenila moja vnanost. Čudil sem se lepemu oslu, kot sem se nekoč čudil pred metalnim ogledalom, ko sem opazoval v njem svoja lepa mladeniška lica, v katere se je zaljubilo vsako dekle. To pot pa sem se čudil paradnemu oslu, ki bo slavil zarcko z najlepšo devojkjo na svetu. Kajpak da se je v meni pojavljala nekaka tesnoba, ker nisem bil moški; vendar pa je to čustvo blažila sreča, da me Charis navzlic temu ljubi, najsi sem tudi osel; morda celo baš radi tega, ker sem osel.

Med ribnikom, ki je bil poln lotosov in prostranim travnikom, kateri se je raztezal pred portikom — ki je bil sezidan v obliki polkroga — sem se približal s spremstvom gosposki vili. Sužnji so udarili v cimbele; pridružili so se jim tudi godei na piščalko. Zdalj so se dragi zvoki Hymenäusa, svatovskih popevk, dvigali in padali nalik potoku, ki veselo žubori v doline. Jutro je blestelo na travi. Kakor prestolica bogov je odsevala bela hiša, dočim so sence strehrov tonile v azurno višnjevi boji. V tej jutranji svetlobi so vse stvari dobile nenaravno podobo. Zlat drhtljaj je vel čez vodno gladino, drhtljaj zlata pomladi. Nad namreženim tirkizom vod, nad toplim marmorjem je žarel plamen sijaj.

Iz gradu mi je prišla naproti Charis, ki so jo takisto spremljali zvoki piščalk in cimbola. Tik nje je stopal oče. Obdajalo jo je spremstvo bratov in bratrancev, okoli nje pa so plesala dekleta. — Vzklikajoč mi je pohitela naproti.

»Moj Charmides!«
Kako neki je bila izvedela moja ime? »Moj Charmides! Moj junak, lepota moja! Torej si se vendarle vrnil zdrav,

lep in krepak! Oče! Pogledj ga! Bratje, bratrance! Pogledjte! Kdo se primerja temule junaku?«

In mi je ovila roke okoli vratu, ki je bil mehak ko svila in blesteč ko srebro. Stal sem v triumfatorski pozi.

Videl sem, da se je Menedemus lahno nasmehnil. Videl sem celo smehljaj bratov in bratrancev. Ko so spoznali, da sem fino počesan in nakičen, so pustili Charis v njeni zablodi in ji niso marali kvariti veselja. Poljubila me je na gobee da sem vzdihel od blaženosti. Hkrati sem si zabičal, da ne bom več rignal in se bom vobče vedel tako, kot se spodobi za dobro vzgojenega osla. Dasi ravno je tak vloga zahtevala od mene dobršno zbranost misli in prisotnost duha, se mi je vendar zdela edina, ki mi je dopuščala, da izpijem kozarec sreče do dna. Kot zaročenec sem smel biti prav pohleven in potrpežljiv. Charis me je pač poljubljala, toda vrniti ji nisem mogel. Komaj sem imel toliko poguma, da sem naglo in igrave prepustil njenim rokam svoj oslovski gobček. Charis me je objemala, jaz pa Charis nisem mogel objeti. Vsa skrb je veljala temu, da se z dostojnim in resnim vedenjem prikupim dvoru.

Charis me je v spremstvu devojk povedla po terasi ki se je razprostirala med portikovimi stebri. Tu so bili prestiti lepi vzglavnjaki. Charis in čudodelci so me povedli tja in mi dali znamenje, naj sedem tako kot so me naučili, naravnost na zadnjico, izproživši obe nogi pred seboj. Posadil sem se tedaj tja in sicer tako dostojno in fino, da je že moje vedenje vzbudilo silno pozornost. Menedemus, bratje in bratrance so jeli grohotati. — Potlej so sedli okoli nas in Charis se je

bila privila k meni. »Mari grize!« sem slišal Menedemusa, ki se je bil obrnil k najstarejšemu čudodelcu.

»Se muhi ne stori nič zalega, gospodar,« je odvrnil modrec. »Dolgo smo se mučili z njim; zadnje tedne smo se ne prestando trapili, preden smo ga kaj naučili in ga spravili v red.«

Charis se je zaljubljeno vzleknila kraj mene. Kako rad bi jo bil stisnil na srce. Ali srce mi je bilo oslovsko in tudi rok nisem imel, temveč štiri noge. Zategadelj sem ostal miren in sem samo drgetal od sreče in ganotja. Vendar pa sem na skrivaj naslonil glavo preko nje in jo motril z oslovskimi zaljubljenimi pogledi. Spet sem slišal smeh bratov in bratrancev. Prav gotovo je moja človečnost napravila neki vtis nanje.

Ko se mi je Charis zagledala v oči, je dejala:

»Dragi moj! Poznam tvoj pogled izza tistega časa, ko sem te prvič videla. Bilo je pred mestnimi vrati v Hypati. Korakal si kraj moje nosiljke. Tvoj pogled me je božal, tvoj čarobni pogled. Tedaj sem te vzljubila, radi tvojega pogleda sem te vzljubila. Tačas pa si izginil in neki suženj je vpil, da se izginuli kliče Charmides ter da je Lysiasov sin iz Epidaurusa. Nikdar nisem pozabila tvojega imena. Charmides! Charmides! In spet sem te bila našla, jaz, Charis, Menedemusova hčerka iz Hypate. Zdalj sva srečna, ker sva zaročena, Charmides!«

V lahkem jutranjem vzduhu so zadonela najina imena, dočim so piskale piščalke in grmeli cimballi.

Začela se je vesela slavnost okoli našu srečnih zaročencev.

(Dalje prihodnjik.)

Bujni, svilasti lasje,

po rednem umivanju glave z

„Elida“ Shampooom!

Leta 1922 odlikovan z zlato kolajno.

Leta 1923 s prvenstvom razstavljenih mizarских del

ŽUPANIC JURIJ

mizarstvo za fino pohištvo in stavbena dela iz tu- in inozemskega lesa po najnovejših vzorcih, najceneje in najsolidneje, kar pričajo moji odjemalci in njih pohvalna pisma

Maribor, Orožnova ulica 7.

Podpirajte sokolski tisk!

Specijalno in kolonialno blago ter deželne pridelke na debelo nudi po najnižji ceni

Miloš Oset, Maribor
Glavni trg 1619

Pozor! DAME! Pozor!

Po zelo znižanih cenah dobite pri

1766

Mariji Repesh, Maribor, Slovenska ulica 16/II.

po najnovejših dunajskih in pariških vzorcih izdelane

steznike

Športne steznike (posebno sposobne za kolesarenje) od 250 Din naprej

Elastične steznike (Gummischlupfer) 150 " "

Bočne pasove 300 " "

Oprsnike (Büstenhalter) 100 " "

kakor tudi steznike za noseče, pasove za podveznice (Strumpfbandgürtel) itd.

KAVARNA „FRANKOPAN“

Vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo svira prvovrstna salonska godba, ostale dni koncert s glasovirjem. Izbran barski program. Toči se vino v steklenicah po 15, 20 in 30 Din. Priporoča se

1707

IVAN KOKOL.

Kavarna „Rotovž“

Rotovžki trg 5.

se priporoča p. t. gostom, obiskovalcem razstave in potujočemu občinstvu v obilen poset. Centralna lega, prostorni lokali, krasen prahuprost vrt. Vsi tu- in inozemski listi; dva biljarda na razpolago. Za dobra jedila in pijačo, kakor tudi solidno in točno postrežbo jamčita lastnika. 1753

Za časa razstave podaljšana policijska ura!

Podpirajte slovenske tvrdke!

Perhavec & Valiak

Tovarna za izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov, d. o. z.

Maribor

Izdelujemo točasno:

Charireuse
Benediktinec
Alaš-kimovec
Jajči konjak
Vanilija
Grančak (želodčni liker)
Vermouth
Marsala
Marsaletta
Malinov sok
Punč
Rum

Štoj. 96

Naši likerji, fina vina in sirupi so samo pristni, prvovrstni izdelki, iz najfinjših zelišč izdelani in prekašajo vsako tu- in inozemsko konkurenco

ZAHTEVAJTE NAS CENIK!

1747

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetu. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljno oprava

Preproge

Zavese

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospodsk. ulica št. 20

(Pirchanova hiša)

Svobodno ogled

Cenik brezplačno!

ODYS

ODYS

ODYS

ODYS

KLUB-BAR

ODYS

ODYS

ODYS

ODYS

Sokolski kroji

iz la blaga, kompletni po Din 1175.—, kakor tudi telovadne obleke za člana, članice, parastaj in deco nudi trdka

Franjo Majer

Maribor, Glavni trg 9.

1568 5-5

Mala oznanila. Pohišstvo

Istakli izdelki za spalno in jedilno sobo najceneje v zalogi Šercer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 106

Dijaki ali dijakinje se sprejmejo na hrano in stanovanje. Jenkova ulica 4/I. 1762

Belja družina sprejma 2 dijakinji do 14 let na hrano in stanovanje. Cankarjeva ulica št. 33, pritrilje. 1758 2-1

Priden in delaven vrvarski mojster se lahko v malimi stroški takej naseli v lepem trgu mariborske oblasti. Vprašanja pod "Vrvar" na ureništrvo "Tabora". 5-1

Služkinja, večja vseh hišnih poslov ter tudi pranja in vsaj nekaj kuhanja, se sprejme s 1. septembrom. Ponudbe pod "Ugodna prilika" na upravo "Tabora". 20-18

Vzamem v najem travnik za pasjo živine do novega leta. Jovanovič, Glavni trg 1. 1757

Ledenica, srednje velikosti, skoraj nova, po ceni na prodaj. Vpraša se pri Sinigoiu. Aleksandrova cesta 18. 1731 3-3

Konj z mesarskim vozom opremo na prodaj za 5000 D. Krava s teletom je na prodaj. Studenci, Aleksandrova cesta št. 60. 1761

Ia bukovo oglje, dobro žgano, popolnoma suho in vilano ter brez primesi kupuje za takojšnjo in poznejšo dobavo v vagonskih dobavah družba Carbonaria, Kočevje. Ista prevzema vsako količino dobrega blaga ter ga plačuje vedno po najvišjih cenah. Ponudbe prosimo zaeno z navedbo razpoložljive količine, cene in dobavnega roka na naslov: Družba Carbonaria, Kočevje. 1765 3-1

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

B. Veseljnovič & Ko.
Maribor, Gosposka ulica 26
Najlepše novosti 128

Kaj potrebujete?

Žime, morsko travo, afrik, platno za žimnice, platno za pohišstvo, rolete. Vse to in vse druge potrebščine za tapetnike in sedlarje kupite najceneje v trgovini s pohištvom 1692

Jagodič & Sajko
Maribor, Rotovski trg št. 3.

Napolitanke
Adria narezki
Keksi
Bonboni
Čokolada
Malinovec
1579

vsaka množina najceneje v glavni zalogi

tovarna kandilov
Maribor, Stolna ul. 4.

Vsaka gospodinja je najbolje postrežena s svežim blagom in konkurenčnimi cenami pri trvdki
A. Polžar
Maribor, Gosposka ul. 4
Ako ne verjame, poskusite!

Enkrat

di poskus, Vas prepriča, da je najboljša zobna krema
„ITO“
Dobi se povsod. 1252

Vremenski preroki.

Ob Vidovem tvoja če streha se lupi, opeke ti v Račju kar hitro si kupi.

Ce seno ti z dežem star Peter poliva, Opekarna tam v Račju ti senik pokriva.

Ce sveti Elija ti streho zažgal je, po strešno opeko te v Račje poslal je.

Urška, al' že veš

da je dobil
A. VICEL, MARIBOR
Glavni trg št. 5

omakirano težko posodo znamke „Golbath“ in lažje vrste, českoslovaškega proizvoda, pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robno najboljše vrste. Vse kupuje pri njem: zato hiti, da ne zamudiš. 40-4

Priporočila se manufakturna trgovina M. FELDIN

Grajski trg št. 1 Maribor Vetrinjska ulica
Velika izbira! 1743 3-1 Najnižje cene!

Javna vzgojna zavoda v Ptujju.

Za dečke

Dijaški dom
Prešernova ulica 29.

Prostora za 100
gojencev

Za deklice

Mladika

Z lastne gospodinjstvo šolo in izobraževalnim letnikom

Prostora za 60 gojenk

Gojenci in gojenke obeh zavodov imajo v zavodih stanovanje, popolno oskrbo in vzgojo in lahko obiskujejo realno gimnazijo, deško ali dekliško meščansko šolo in šolo Glasbene matice.

1725 2-2

VII. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM

7.-14. septembra 1924

Ugodna prilika za nakup v vseh strokah.
Najbogatejša izbira! Brezkonkurenčne cene!

Velik uspeh dunajskega spomladanskega velesejma 1924:
100.000 kupcev.

Velike muzikalne in gledališke prireditve na Dunaju.

Pojasnila daje:

WIENER MESSE, WIEN, VII.

ali častna zastopstva.

V Mariboru: Stevo Tončič.

Prva jugosl. transportna d. d.

1649

Schenker & Co., Meljska c. 16

ZALOGA PORCELANA IN STEKLA

1745

Prej BERNHARD - sin imejitelj

GUSTAV BERNHARD

MARIBOR - Aleksandrova cesta
NA VELIKO Telefon 30 NA DROBNO

Umetno mizarstvo in delavnica za pohišstvo STEFAN KOTER

MARIBOR - Mlinska ulica št. 29

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela od navadne do najfinejše vrste. — Vzorčne sobe, kakor načrte od istih vedno v podjetju brezplačno na razpolago.

1744 2-1

Radi likvidacije

se prodajo galoši in snežni čevlji vseh velikosti znane najboljše znamke „Tretorn“ po tovarniški ceni. 1761

M. J. NERAT

Maribor, Slovenska ulica 12.

Najboljše manufakturno blago se dobi pri trvdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta št. 13.

TELEFON STEV. 222.

Trgovina z modnim, manufakturnim, suknjenim in platnenim blagom, perilom, konfekcijo in pleteninami.

Na debelo in drobno. 1715

Najcenejše

in najbogatejše čevlje in nogavice kupite pri trvdki

Anica Traun
Maribor, Grajski trg 1

1748 15-1

Otroške čevlje

in noga vice po izvanredno nizkih cenah!

PREDNO ODPOTUJETE,

preskrbite se s polnimi kovčki, kasetami, neceserji, torbami, listnicami, nahrbtniki i. t. d. Vse to dobite v veliki izbiri in po zmernih cenah pri

Telefon 207.

IVAN-U KRAVOS, Aleksandrova cesta 13.

Telefon 207.

FIAT

Osebni vozovi
tovorni vozovi
omnibusi

sanitetni vozovi
ognjegasni vozovi
traktorji

ladjini motorji
stabilni motorji

Specijelne ponudbe po:

FIAT avtomobilno zastopstvo

I. J. gf. HERBERSTEIN

Maribor, Gosposka ulica št. 20

Telefon št. 133

Telefon št. 133

Peter Žlahtič, policijski nadzornik, naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 15. avgusta 1924, ob 6. uri zjutraj za vedno zatisnila svoje trudne oči njegova komaj 38 let stara soproga in mati

Katarina Žlahtič

Pogreb nepozabne umrle se vrši v nedeljo dne 17. avg. 1924, ob 17. uri na pokopališče v Pobrežju.

Sv. masa zadušnica se bo brala v ponedeljek dne 18. avgusta 1924 ob 7. uri zjutraj v Magdalenski cerkvi.

Peter Žlahtič, soprog, polic. nadzornik, — Terezija Žlahtič, t. s. s. — Marija Žlahtič, svakinja, — Ivan Maček, oče. — Amalija Strohmajer sestra, — Edl. Olga, Vitomir in Irena, otroci, — Matilda Mošet, nečakinja, — Ivan Mošet, nečak.

ka, ker je obdelanega mnogo dozdaj še neobjavljenega materiala. Razstava bo odprta do 15. septembra tako, da jo bo moglo obiskati tudi občinstvo, ki bi bilo zadržano obiskati velesojem — predvsem naše dijaštvo.

— Radio-telefonija in telegrafija na letošnjem velesojem v Ljubljani. Epohalna iznajdba radio-telefonije je našla tudi na letošnjem velesojem svoje mesto. Na posebnem prostoru poleg sejm-ske restavracije se je postavil majhen paviljon, v katerem bo slišati v večernih urah najboljše koncerte evropskih velemest brezžičnih potov. Zanimanje za to napravo je veliko, vsaj jih je malo, ki poznajo skrivnosti in uspeh te najnovejše iznajdbe človeškega uma.

— Cvetlični nasadi na letošnjem velesojem v Ljubljani. Velika množina najraznovrstnejših industrijskih in obrtnih izdelkov na velesojem ubija pri pregledovanju duh gledalca, ker mu je nemogoče predelati vse utise, katere zadobi. Vseled tega je tudi v tem oziru preskrbljeno za obiskovalce, da se mu oko razveseli pri pogledu na krasno cvetje in zelenje, katero sejmisti spreminjajo v park, marveč v pravcati vrt. Pogled v glavnega vhoda proti čehoslovškemu paviljonu je bajen. Najraznovrstnejše cvetje je razvrščeno v razne cvetlične skupine, vmes se ti kažejo razne eksotične rastline, mogočne palme te spominjajo na južne kraje. V vseh teh cvetličnih nasadih se vidi večja roka strokovnjaka, ki je to uredil res prvovrstno.

— »Zdraviliški Vestnik« Rogaške Slatine izhaja sedaj vsako soboto in prinaša razun seznama gostov tudi znanstvene in literarne prispevke. Do 3. avgusta letos je bilo v zdravilišču 3858 gostov. Do 27. julija je bilo tam 612 gostov iz Srbije in Črne gore, 875 iz Hrvaške in Slavonije, 214 iz Slovenije, 185 iz Vojvodine, 163 iz Bosne in Hercegovine, 25 iz Dalmacije, 372 iz inozemstva, največ Madžarov, za njimi pa Čehoslovakov.

— Sprejem k vojaški godbi na Sušaku. Vojaška godba na Sušaku sprejme 24 godbenikov z različne instrumente. Prošnje je vlagati najdalje do 1. septembra t. l. pri komandi mesta na Sušaku. Natančnejši podatki se dobijo pri srezkih poglavarstvih.

— Razni pojmi o lepoti. Pojmi o tem, kaj je lepo, zlasti kar se tiče telesa in obličja, se izpreminjajo po narodih in rasah. Kar se belemu človeku zdi lepo, je v obeh črncah upravičeno. Že sama bela polt vzbuja pri mnogih primitivnih narodih odpor, ki se včasih stopnjuje v grozo. Popotnik Burton pripoveduje, da so ga mladi zamorci, ki so v njem videli prvega belca, nazivali »bela opica«. Domačini na južnem obrežju Guineje so se hudo prestrašili, ko so ugledali prve Evropejce. Indijancem je višek lepote široki, oglati obraz z majhnimi očmi, orlovskim nosom in žoltorjavo politiko. Nekaterim primitivnim narodom o silno zoprne modre oči, tako da bi ondi naše belolične in modrooke lepote šteli med najgrše ženske, katere vsaka zamorška zaseda s svojo očarljivostjo.

— 74letna nevesta, 96leten ženin. Seveda v Ameriki, ki je sploh nekaj ženitovanjskega cirkusa, kjer se vidijo najrazličnejše posebnosti. V Beaverju (Miss.) živi gospa Mary Sanders, ki ima na hrbtu že 74 pomladi, pa se še vključ temu rada moči. Že sedemkrat je postala vdova, te dni pa si je vzela osmega moža. Bila je toliko pametna, da ni zvrabila v svoje mreže kakšnega mladiča, temveč je popeljala pred oltar 96letnega korenjaka A. F. Fullerja, ki je kljub težkemu bremeu let še dokaj čil in krepak.

— Papež in ženska obleka. Današnja moda ki prilično zadovoljuje ženske spekulativne namene z moškimi, ne ugađa cerkvenim krogom. Zlasti v Vatikanu, kjer so za časa renesance radi videli nekoliko več ženske nagote, so jako nerazpoloženi zoper kratke rokave in dekoltaje. Ker prihajajo k papežu v avdijenco tudi mnoge gospe iz bogatih krogov, ki so oblečene po modi, so tajniki večkrat v hudi nepriliki. Če se častilki sv. očeta vidi goli vrat ali je rokav nekoliko kratko odrezan, tedaj se tej Evini hčeri ne more izpolniti želja, da bi videla namestnika božjega na zemlji. Nekatero žensko pa so kljub svoji pobožnosti nekoliko hudomušne, kakršne so pač ženske, ne navedi in se ne dajo v lahke ugnati, pa dokazujejo, da je rokav komaj za par centimetrov krajši, kar vendar ne more sv. očeta motiti. Tajništvo se je naveličalo diskusij o ženski modi in je dalo nabiti na vidnem mestu sledeči napis: »Dama, ki ne bode oblečena v strogo zaprte črne obleke z dolgimi rokavi, ne bo dovoljen vstop pred papežem. Za bližajoče se sveto leto bo tajništvo izdelalo

GRAJSKI KINO

Od ponedeljka 18. do vključno četrtka 21. avgusta 1924

Samo za odrasle!

Mladini pod 16 let vstop prepovedan!

Kako naj povem svojemu otroku?

Pojudno-znanstveno delo o seksualnem poduku v 6 dejanjih.

Prvobitna vprizoritev. Takega filma še pri nas nismo videli. Film je imel po vsem svetu nečuden uspeh. Film, ki se bavi s tajinstveno uganko človeštva — s spolnim življenjem! Film je namenjen starišem, vzgojiteljem, odrasli mladini. — Ali naj povem svojemu otroku resnico o postanku otroka? Da, vse mu bomo povedali — toda kako?

All res štoklja prinaša otroka?

Pri obeh prvovrstnih filmih veljajo znižane cene zgolj ob 1/7. uri zvečer

Od petka 22. do nedelje 24. avgusta 1924

Dostopno mladini!

Film veselih dijakov

v njihovo družbo je začel tudi neki princ-prestolonaslednik in se smrtno zaljubil v lepo Katico.

Izvirni posnetki Neckerja in Rena.

Stari Heidelberg

(Knežja ljubezen). Drama v 6. dej.

V glavnih vlogah:

Eva May in Paul Hartmann.

Sijajni prizori: Okorni princ z dvornim spremstvom. — Velik princ izpit. Pred vsem — etiketa! — Dijaki — postopači. — Prosta narava — prosta ljubezen. — Stari doktor z mladostnim srcem. — V globoki kletjazi posedam... Bridko slovo... Če minevajo sanje...

načrt enotne ženske obleke za avdijence pri papežu. Načrt bo predložen papežu v odobrenje.

— Sedemdesetletnica češkega humorista. Te dni je slavil sedemdesetletnico znani češki pisatelj, avtor številnih humorističnih romanov in novel Ignjat Hermann. Od trgovskega pomočnika se je bil povzpela do časnikarja, kot časnikar je bil hkrati tudi plodovit pisatelj.

— Potovanje v Avstrijo bo po novih odredbah avstrijske vlade poenostavljeno. Namesto vizuma se bodo poslej pripleljale posebne znamke. Znamka po 10 zlatih frankov bo veljala za neomejena potovanja v dobi enega leta. Za enkratno potovanje bo potrebna znamka po en zlati frank.

— Ogromna goljufija poljskega žida v Pragi. Praška nemška družba ima te dni večjo senzacijo nego Brno s svojim napoleonskim lažigrofo. Pred meseci se je naselil v Pragi ameriški milijonar Hary M. Grey. Seznanil se je z neko vdovo Nemko in jo je poročil; tako je postal lastnik krasne palače, v kateri si je uredil pisarno in začel delati »ogromne kupčije«. Nega banka se je pogajala z njim glede kredita dvesto milijonov kron. Bil je v stiki z najodličnejšimi trgovskimi in industrijskimi krogi ter z znanimi nemškimi politikami. Mestu Bratislavi je obljubil poskrbeti posojilo, v protisluhu pa je zahteval, da naj se ena izmed prometnih ulic nazove po njegovem imenu. Te dni pa je ameriški milijonar nenadoma izginil. Čez noč so se ljudem odprle oči in so spoznali, da mož sploh ni bil Amerikanec, temveč poljski žid; ne milijonar, temveč navaden slepar, ki je živel na račun drugih. Njegova bogata žena žaluje za 700.000 Kč, imela pa bo za spomin otroka, ki je že na potu. Opeharjenih je tudi več drugih bogatašev, med njimi posebno neki bratislavski advokat.

— Čeh in Jugoslovjan sta se utopila v studencu Sokolskega doma v Pragi. V Pragi sta se te dni utopila Jugoslovjan Ničević in Čeh Hrušč. Hrušču je padel v studenec neki predmet, pa je prosil Ničevića, da mu ga potegne iz vode. Ta se je res spustil v studenec, ko pa je prišel do vode, je izgubil zavest in utonil. Hrušč mu je brž priskočil na pomoč, a tudi njega je zadela enaka usoda.

— 9000 ženskih žurnalstov v Ameriki.

Od 40.000 novinarjev v zedinjenih državah ameriških je po najnovejši statistiki čez 9000 žensk.

— Zastrupila je moža in ga obesila. Pred nekaj dnevi so našli v Skoplju Jovana Nedeljkoviča obesenega v blevu. Komitaja je ugotovila, da je bil mož najprej zastrupljen in nato obesen. Sum tudi dokazali, da je storila strašni zločin pod vplivom svojega ljubčka, ki je padel na njegovo ženo, kateri so pose hotel z njo oženiti. Oba so zaprli.

V Franciji število porodov še vedno pada. Vključno smotrenemu delu, da bi se število porodov v Franciji zvišalo, je v zadnjih dveh letih zopet opaziti padanje, ki je že pred vojno delalo toliko skrbi francoskim rodoljubom. Neposredno po vojni je število iz lahke umevnih razlogov naraslo, kar je že vzbujalo optimizem. Po zadnjih vesteh pa je v vseh velikih mestih Francije opaziti padanje porodov le v Strassbourgu in v St. Etienneu se je število neznatno dvignilo.

— Kar Vi potrebuje, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller. Stubica Donja, Elzatrž št. 201, Hrvatska. 2736

JDS.

Protestni shodi zoper kršenje ustave

s strani Davidović-Koroševce vlade še vrše v nedeljo 17. tm.:

- v PTUJU ob 11. dop.,
- v Šoštanju ob 10 uri dop.,
- v Vranskem ob 9. uri dop.,
- v Dravogradu ob 5. uri pop.,
- v Mestinju ob 3. uri pop.

Mariborske vesti.

Maribor, 15. avgusta 1924

m ŽUPANSKE VOLITVE V KRČEVINI, župan in podžupan demokrata. V četrtek 14. tm. pop. se je vršila volitev župana in svetovalcev v občini Krčevini pri Mariboru. Z 9 od 17 glasov sta bila izvoljena za župana demokrat g. Gregor Škof, za podžupana demokrat g. Al. Lešnik, za občinske svetovalce en narodni socialist in 2 socialna demokrata.

m Smrtna kosa. V Pobrežju je 15. tm. umrla 38letna ga Katarina Zlatič, so-proga polic. nadzornika, mati četvero otrok. Pogreb v nedeljo ob 17. uri na pokopališču v Pobrežju. Blag ji spomin!

m Otvoritev Industrijsko-obrtno razstave v Mariboru se je izvršila v petek 15. tm. dop. pred vzhodom v razstavo v Prešernovi ulici. Zbralo se je precej občinstva, razstavniki, zastopniki vojaških in civilnih oblasti, časopisja, gospodarskih organizacij itd. Navzoče je pozdravil imenom razstavnega odbora predsednik g. Ambrožič ter prosil zastopnika mestne občine, da v imenu občine otvori razstavo. Mestni zastopnik g. dr. Rodovšek je v daljšem nagovoru, v katerem je podčrtal pomen gospodarskih razstav, razstavo otvoril, godba »Drave« je zasvirala, nato pa so si udeleženci ogledali razstavo. O razstavi sami še spregovorimo.

m Zopet tatvina kolesa. V četrtek popoldne je vajenec tvrde Mastek prislonil v veži neke hiše na Koroševi cesti kolo, ki je lastnina tvrde. Ko se je vrnil, kolesa ni bilo. Kolo je črno lakirano in že precej porabljeno.

m Zapirajte okna pred tatovi! Zadnje dni se je ponovno zgodilo, da so tatovi skozi odprta okna vlomili v prilična stanovanja. Vsakdo lahko uvidi, da ni ravno priporočljivo, pustiti okna odprta, ko vsi odidejo z doma, prav posebno ponoči ne. Pred dvema dnevoma je bilo vlomljeno skozi odprto okno v Koroševi in Krekovi ulici, minuli noči pa pri Kurtu Reiserju v Krčevini. Slednji je bil oškodovan za okoli 20.000 din. Tat je odnesel več dragocenosti, perila, obleke itd.

m Drveči vojaški avto je večerj popoldne v Vatovi ulici vrgel na tla ključavničarskega vajenca Konrada Šapca, ki se je vozil na kolesu. Fant je imel toliko prisotnosti duha, da se je hitro oprijel sprednje avtomobilske laterne, dočim je avto kolo popolnoma povozil in zdrobil. Če bi se Šapce ne oprijel avtomobila, bi bila smrtna nesreča neizbežna. Avto, ki ogroža življenje pasantov, je celo sanitetni. Ali nimajo pri vojaških sanitetih nikogar, ki bi zabilal šoferju, da mora tudi voziti — po sanitetno?

m Aretacije. Tekom prošle noči je policija aretirala dve osebi radi kaljenja nočnega miru in eno radi tajne prostiucije

m Dirka kolesarjev in motociklistov na Teznu. Kakor spomladi tl., priredi športni klub »Edelweiss« tudi jeseni veliko dirko na dirkališču na Teznu. Prireditelj se vrši dne 7. in 8. septembra tl. vsakokrat ob 14. uri. Med občinstvom vlada že danes za to velik interes. Pričakovati je velike udeležbe s strani kolesarjev in motociklistov naše kraljevine, tako da se že danes lahko trdi, da bo ta prireditelj senzacija za Maribor in z Slovenijo sploh.

m Pevsko društvo »Jadrani« ne priredi jutri zabavno veselico v gostilni Bolček v Studencih, kot je bilo pomotoma javljeno v večerajšnji številki. Domačo zabavo priredi gostilničar sam, povabljeni »Jadrani« pa bodo zapeli nekoliko pesmic, ne da bi sicer bili odgovorni za prireditev. Toliko v pojasnilo!

m Društvo jugosl. državnih uslužbencev in vpokojencev naznanja svojim članom da je mestni občinski svet sklenil, da se moškim članom dovoli ob torkih 50% popusta v parni kopeli, za ženske člane pa isti popust ob dnevih, ki so določeni za ženske. Pri kopališki blagajni se je legitimirati z belo člansko izkaznico za leto 1924.

m »Concertna agentura«. Da se izvede regulacija kulturnih prireditev v Mariboru, je odbor Slov. čitalnice v smislu sklepa zadnjega občnega zbora ustanovil poseben odsek z nazivom »concertna agentura«, ki sestoji iz treh odbornikov in četrtega člana kot pripadnika društva, za koje gre v konkretnem slučaju. Vse prireditve in gledališke premijere bi se morale določiti sporazumno s concertno agenturo (KA). Za 27. tm. je to zadevno sklican sestanek vseh mariborskih kulturnih društev.

m Mestno električno podjetje javlja, da jutri v nedeljo 17. tm. od 7. do 12. ure ne bo toka radi čiščenja Fale. Prebivalstvo se na to opozarja.

m Za skavtski šotor je podaril stroške nekega rekurza po Din. 157.50 dr. Kimovec. Pripomni se, da so mariborski skavti letos taborili tri tedne v Žirovnici na Gorenjskem kot gostje ljubljanskih skavtov v njihovih šotorih. Da si morejo nabaviti mariborski skavti vsaj dva šotora, ki bi stala prilično 800 din., bo pa še kak prijatelj skavtov kaj prispeval. Darove sprejema uprava »Taborac«.

m Za vrijeme Industrijsko obrtno razstave v Mariboru ima Klub-har specialni rasporedi gostovanje glasovitog baleta Corneise 7 osoba — te nove umjetničke atrakcije. Početak 11 sati. Velika kavarna dnevno elitni koncert. 1759

Veržel. Po dolgih letih smo vrgli v našem starodavnem trgu — vključno strastni agitaciji iz samostana — klerikalizem ob tla. Za župana smo izvolili našega vrlega demokrata g. Ivana Čmerekarja, posestnika, za podžupana istotako demokrata, predsednika naše demokratske organizacije g. Ivana Bumderla, posestnika; za svetovalce pa demokrata Franca Čmerekarja in klerikalca Ivana Koroša. Župan in podžupan sta bila izvoljen z 8 : 1 glasom, znak, da so ju volili celo klerikalni odborniki. Vsi na predni odborniki so si napravili svoj klub in bodo v vseh vprašanjih enotno nastopali. Naša trška občina je trdno v naprednih, demokratskih rokah.

m Odjavljene obrti v mesecu juliju v Mariboru. Rudolf Schweighofer, trgovina z mešanim blagom, Koroška cesta 9; Franc Voršič, anončna in reklamna pisarna, Cankarjeva ulica 24; Amalija Krajnc, branjarija in prodaja vina, piva in sadjevca v zapečatenih steklenicah, Aleksandrova cesta 26; »Svetla« d. d. podružnica trgovine z električnimi predmeti, Gosposka ulica 20; Mayer Andrej, trgovina z mešanim blagom, Glavni trg 20; Vukasinić Joco, brivska obrt, Šolska ulica 3; Vekjet Ivo, trgovina s platnom, perilom in galanterijo, Šolska ulica 4; Pulko Marija, omož. Gerlič, šiviljska obrt, Meliska cesta 22 (umrla); Kaiser Marija, baraka na ceste pri vhodu na tovarni kolodv., brnjarija.

m Prijavljene obrti v mesecu juliju v Mariboru. Albin Čeh, trgovina z mešanim blagom, Koroška cesta 9; Franc Vidovič, trgovina z avtomobili, Cvetlična ul. 15; Davorin Kren, trgovina z mešanim blagom na drobo, Koroška cesta 48; Andrej Somrak, kleparska obrt, Razlagova ulica 23; Ledvinka Igo, rokodelska obrt izdelovanja in popravljanja kovinske galanterije za ribolov, Puškinova ul. št. 7; Legat Ivan, Vetrinjska ulica 30, trgovina s pisalnimi stroji in njihovimi potrebščinami Terezija Osenjak, trgovina s kovinskimi izdelki, Aškerčeva ul. 22; Kovačič Vinko, reklamni in oglasni zavod, Slomškov trg 16.

m Pevsko društvo »Jadran« priride v nedeljo dne 17. t. m. od 16. ure naprej zabavno veselico v gostilni Bolček v Studencih. Gg. pevke in pevce se naproša sigurne udeležbe. Proizvajale se bodo iste pesmi kot na veselici v Narodnem domu. Tudi za ples je preskrbljeno. Društvo vabi tem potom tudi vse prijatelje in znanke »Jadrana« na prireditve.

Odbor.

Hotel Halbwidl. Četrtek, petek, sobota in nedelja kvartet Richter.

m Hotel Halbwidl danes v soboto in nedeljo kvartet Richter. Pri vsakem vremenu koncert. 1767

m Gostioničarska kavanarska zadruga imade svoje poslovne prostore u Dravski ulici 11. Uredjuje od 9. do 12. ure.

SSK Maribor : SK Celje. Določeni igralci se odpeljejo iz Maribora ob 13.20 uri. Na kolodvoru se zberejo najmanj četrta ure pred odhodom vlaka.

m Odys znamenita plesna umjetnica gostuje samo nekoliko dana u Klub baru.

m Knjige, leposlovne in znanstvene, literarne vrednosti, v vseh jezikih, kupuje po najvišjih cenah vedno »Ljudska knjižnica« v Mariboru, Narodni dom I.

— Rekord v brzini. Eldridge znamenit voznik iz Brooklanda v Angliji, ki je dne 21. julija t. l. na tekmovališču v Salthurnu dosegel z Fiat-avtom svetovni rekord v brzini (v 16 sekundah kilometer) se je udeležil dne 6. julija t. l. tekme v Arpaionu, kjer se mu je posrečilo, popraviti svoj lastni rekord. Z Fiat-avtom je ta angleški rekordist prevladal v eni uri 236.314 km dočim je Thomas odsegel na Delagu 230.548 km na uro. Ta rekord pomeni za tovarno Fiat velik uspeh in kaže tudi znaten napredek njene konstrukcije.

Dopisi.

Smolnik pri Rušah. Senzacija od večerja je smukaj vrtihotapljenca novca. Na pridelo v kratkem odpotovanja Ralič - Korčec-Spahove koalicijske, da si ogledajo mirnovalne »Vošnjakove« kovačice, kajti blizu se dan vsajenja Raličeve republike in slovenske ter buške avtonomije. Ker tisto tudi v »Inzaneh« avtonomne, bo federacija kupila Vošnjakove kovačice in tukaj kovala novce vseh vrst. Ralič privleče iz Moskve 30 do 50 pud platine, bakreno rudo pa so ravno odkrili v Bakronosu, nekaj niže pod avstrijskim Eisenhutom. Srebro bo dajala Lipoglava, zlato pa »Kačja peč« na smolniškem brdu. O tem zakladu, katerega čuva kača z zlato krono na glavi, so kaj radi pripovedovali že davno rajni pohorski očaki in končali historijo s preročnim glasom: »V tistem času, ko bo žito v klasu in dva duhovnika istočasno ministra, se bo »Kačja peč« odprla v trenutku, ko potrkata ministra-duhovnika trikrat z maziljenim prstom ob skalo, ki ima obliko hleva in zapira vhod v volino.« In ta trenutek se blizu. To bo vir novega življenja in veselja, to vam bo vrvenje in lukanje noč in pa dan. Ker se bo rabilo veliko kovačev, se bo ustavilo delo v tukajšnjih kovačnicah. S tem se hoče zamahniti po naših podjetnikih, ki pa so že tudi napovedali protestni sestanek za jutri ob 16. uri v gostoljubni gostilni »Pri marinarjih ribah«. Udeležiti se ga več domačih izvedencev in nekaj dobro udomačenih večakov iz Maribora. Uspela pa ne bo, ker so Vošnjakove kovačice kaj pripravne in dovolj prostore za federalistično novčarnico. Za prvo potrebo je tukaj že eno oje, da se lahko takoj vpreže par konj, za silo tudi oslov, potem ena »šajtrga« za dovažanje zlatega peska in ena »struža« za splavanje rude. Ogled se bo vršil ponoči, to pa radi tega, ker duži cesta tik mimo gostoljubne gostilne in je po dnevu nevarnost, da bi oglednike, kakor v stari zavezi Jona, požela marinarjana riba. Za razsvetljavo jim bodo služile radio-žarnice, montirane na umetno izdelanih bukovih treskah. Kdor želi videti te oglednike, naj se do polnoči krepča v gostoljubni gostilni, in ko postane megleno, vzame noge pod pazduho in se vsede na dravsko meglico.

Gorski duh.

Gornja Radgona. Po težkem boju smo izvojevali pri občinskih in pozneje pri županijskih volitvah sijajno zmago. Klerikalcem se je zahotelo naše lepe občine, ki ima krog 120 oraloj zemlje in 2 opekarni in napeli so vse sile, da postanejo gospodari tega premoženja. Dvignili so ogromno agitacijo, najeli cele trume plačanih agitatorjev, ki so hodili od hiše do hiše in uplivali na vsakega volilca z obljubami in grožnjami. Klerikalna posojilnica je kar sipala denar, dajala posojila po izredno nizkih obrestih z obvezo dolžnika, da bo volil klerikalno. —

Tako so pridobili najmanj 20 glasov. V pričo tej agitaciji seveda tudi demokrati in drugi naprednjaki nismo mirovali. Postavili smo dve listi. Pri volitvi 13. jul. je volilo 96% volilnih upravičencev, naravnost nezastlišana udeležba. Na klerikalni strani je funkcioniralo vse: misijon v Hercegovčaku, župnik Kocbek, oba kaplana, tajnik posojilnice Neudauer, klepar Lančič, posoj. uradnik Potočnik, pekel in hudiči, obljube in zlati gradovi, laži in obrekovanja, vino in jedila itd. Bili so prepričani, da zmagojo: iz Maribora so že naročili vojaško godbo, na Hercegovčaku so bili razpostavljeni možnarji v svrhu proslave zmage, iz Maribora so bili naročeni lepaki, pa tako hujskajoči, da jih je že mariborska policija zaplenila. Naročili so nove, v katerih se demokrate psovali za morilce, roparje, tihotapece itd. Plakat je bil v Gor. Radgoni zaplenjen. Dosegel je seveda nasprotni učinek, nego so klerikalci nameravali: celo mlačneži, ki bi sicer ne šli volit, so bili radi te nesramne agitacije tako ogorčeni, da so prišli in enodušno volili napredno. In tako je bil izid zlasti za demokrate sijajen. Od 17 odborov imamo demokrate 8, SKS 3 in klerikalci — ki so računali s sigurnimi 12 mandati — pa 6. Sijajno so se držali napredni volilci. Županom je izvoljen dozdajni župan g. dr. Boecio. Živeli vrli napredni volilci, živela disciplina! Na novo in vztrajno delo!

Vuzenica. Dobro je, da javnost izve tudi sledeči slučaj nemške nadutosti. — Nekoč julija pride Germutov sin, šolobovezen fantalin, na postajo in zahteva v blaženi nemščini en »frohtprife«. Ko ga uradnik slovensko vpraša, kaj želi, se mu pobič odreže: »I feršte niks bindše. Tako se drzne vsenemški oče Germut vzgajati svoje otroke v Jugoslaviji, in to v šestem letu po prevratu. Potrebno bi bilo, da bi oblast malo poučila tega gospoda, kaj je dolžnost Jugoslavana.

Iz konjiškega okraja. Prav razveseljuje se v našem okraju razvoja politično življenje. Naš okraj je doslej veljal za najbolj črni kot mariborske oblasti. In vendar i koderkolt so pri obci volitvah 10. t. nastopile napredne liste, skoro povsod so tudi zmagale. In povsod so vodili volilni boj na napredni strani demokrate. Časten je izid v Konjičah, kjer dobili demokrate 65 glasov in 9 od 13 mandatov. — V Vitanju smo demokrate proti nemški listi postavili slovensko listo in zmagali. V Spitališču je naša gospodarska stranka JDS dobila 5 mandatov, obe klerikalni listi skupaj komaj 4. V Jelšah smo se prvikrat poskušili s klerikalci in dobili 6 od 17 mandatov. V Strančah smo se združili z SKS in socialisti in dobili 6 mandatov, klerikalci samo 3. V Oplotnici smo v kompromisni listi zastopani tudi z demokrate in je naš vrli pristaš Franc Petelinšek izvoljen za podžupana. Tako vztrajno in sistematično delo žanje uspehe. Živeli zavedni napredni volilci!

Muta. V nedeljo, 10. t. m. so se pri nas vršile občinske volitve. Nemci so bili do zadnjega dne prepričani, da bodo topot zopet zagospodarili v občini; domišljevali so si, da s slovenskim življenjem lahko postopajo kakor pod rajko Avstrijo. Dan pred volitvami pa se nenadoma raznese glas, da je nemška lista razveljavljena in sicer radi nekega prisileprijenega podpisa. Ker se je Nemcem s tem izjalovil načrt, da bi soodločevali, oziroma odločevali pri delovanju novega občinskega zastopa, so skušali svoje slovenske delavce preslepiti na ta način, da so jim pravili, naj ne grejo volit, češ, ker je njihova (slovenska) škrinjica odpadla. Nekateri so se reč dali premotiti, drugi pa so kljub temu šli na volišče in tako pripomogli, da imajo tudi Slovenci svojega zastopnika v odboru. Značilno je, da baš delavci iz jeklarne, ki jih je rajni Erber skušal na sve načine ponemčiti, nastopajo sedaj proti svojim nemškim gospodarjem, spoznavajoč, da so jih ti hoteli izmozgati. Skazedaunnig in Leitinger sta sicer vložila priziv proti volitvam in upata, da bodeta uspela saj z intervencijo poslanca Schauerja; skrajno žalostno pa bi bilo, ko bi se ugodilo temu ničevemu prizivu. Konečno je umestno še omeniti, da se je Draxler, nekdanji glavni zgagar in sovražnik slov. življa na Muti nalašč radi volitev pripeljal nedeljo iz Maribora na Muto, kjer pa ni našel drugega opravka, kakor da se je pri guljažu svojo onemoglo jezo nekoliko potolažil.

»TABOR« je najcenejši slovenski dnevnik. Stane mesečno samo 10 din. Prinaša v kratkih obrisih vse najvažnejše dogodke, ki jih drugi listi raztegnejo na dolgo in široko

Odredba o inozemskih delavcih.

V št. 166 »Službenih Novin« z dne 25. julija t. l. je razglasilo ministrstvo za socialno politiko pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev. Po pravilniku se mora vložiti prošnja za zaposlovanje inozemskih delavcev na najbližje in-spekcijsko delo. Prošnji je priložiti izjavo delavske zbornice in borze dela o tem, ali je v njihju področju kaj domačih delavcev iste vrste nezaposlenih. Inspekcija dela sme dovoliti zaposlovanje na najdalje tri mesece. Če se zahteva zaposlovanje inozemca za daljši čas, predloži inspekcija dela takoj potem, ko izda svojo začasno rešitev o prošnji, spis ministrstvu za socialno politiko za nadaljno odločitev. Prošilec, katerim ni mogoče navesti imen delavcev, katere namerava tvesti, naj v prošnji navedejo samo število in vrsto potrebnih delavcev, morajo pa potem, ko pridejo delavci v podjetja, naknadno te prijaviti pristojni inspekcijski dela.

Inozemski delavci, ki so že pri nas zaposleni, a se ni za njih še prosilo dovoljenja ministrstva za socialno politiko, bodo smeli ostati še nadalje na dotičnem delu samo, ako predložijo njih delodajalec najkasneje v 1 mesecu, ko stopi ta pravilnik v veljavo, tedaj do 23. t. m. svoje prošnje na inspekcijsko dela, ne ozi-raje se na to, ali so že vložili prošnje in niso še dobili nobenega rešenja, ali pa da prošnji sploh še niso vložili.

Ministrstvo za socialno politiko mora rešiti predložene vloge najkasneje v 15 dneh po prejemu. Delodajalec, ki želi, da se dovoljenje za poslovanje podaljša preko prvotno od ministrstva dovoljenega roka, morajo predložiti najkasneje 1 mesec pred potekom roka, ako se jim je dalo dovoljenje samo za 1 mesec pa 15 dni pred potekom meseca. Svoje prošnje za podaljšanje na ministrstvo, ker se jim drugače zaproseno dovoljenje v nobenem primeru ne bo dovolilo. Ministrstvo dovoljuje zaposlovanje za določen in nedoločen čas, ki se računa od dneva vročitve dovolila.

Priporočila se vsem delodajalcem, da se držijo teh novih predpisov, ker bi se osebam, ki se ne ravna po pravilniku, ne izdala nobeno dovoljenje na eventuelno njih poznejšo prošnjo in je zanje razen tega previdena tudi kazen po čl. 123 zakon o zaščiti delavcev.

Naročalje »Jadransko Stražo«!

Sokolstvo za brate pogorelce v Strumici.

Vsem bratskim župam in društvam!

Našo Strumico ob bolgarski meji je zadela velika nesreča. Nanjo je navalila sovražna osвета, ki je povzročila jugoslovenski sokolski Strumici silno gorje: vse mesto je pogorelo do temelja. Niti ena hiša ni ostala, vsa imovina prebivalstva je uničena. Zgorel je tudi Sokolski dom. Naši bratje in naše sestre v Strumici so sedaj brez strehe, brez obleke, brez imetja.

Na nesreča, ki je zadela Strumico, boli toliko bolj, ker je v njej Sokolstvo komaj začelo s svojim delom, a je že pokazalo najlepše uspehe. Vse to je sedaj pretvorjeno v ruševine in pepel.

Vso našo veliko sokolsko rodovino širimo naše domovine opozarjamo na nje bratsko dolžnost in naročamo vsem bratskim župam in društvom, da pohite nesrečnim bratom in sestram v Strumici na pomoč. Župe in društva naj takoj organizirajo v svojem področju dan: rne zbirke oblek in perila.

Denarne zbirke je poslati podpisane-mu starešinstvu, zbirko oblek in perila pa naj vsako sokolsko društvo odpošlje svoji župi. Župe naj te zbirke toliko časa hranijo, dokler ne dobe od nas navodila na kateri naslov naj te zbirke odpošljejo. Vsaka župa pa mora takoj, ko bo v nje področju zbirka oblek in perila zaključena, poslati Savezu točen seznam, ki ga bomo z uspehom deravnih zbirk vred priobčili v »Sokolskem Glasniku«.

Obenem odrejamo, da se bodo ob sabornih in zletnih dneh v Zagrebu prodajali boni po 2 din. v pomoč Sokolcem pogorelcem v Strumici.

Bratje in sestre, pohitite takoj na delo bratske ljubezni, ki naj z njeno pomočjo zaevete v Strumici iz sedanjih njenih razvalin novo sokolsko življenje! Starešinstvo Jugosl. Sokolskega Saveza. E. Gangl. Dr. Riko Fux, starosta, tajnik.

Razne vesti.

Ali sme odpirati mož pisma svoje žene?

Kdor brez naloga odpre zaprto pismo, ki mu ni namenjeno, ga ne zadene samo slab glas radovedneža, ampak se ga tudi kaznuje. Odpreti sme pismo samo oni, ki ga je odpošiljač označil z naslovom ali z ustnim naročilom pismošoj. Sodišče in pravnik pa niso redko zastopali mnenja, da je do odpiranja pisem svoje žene upravičen tudi soprog — kot hišni gospodar in vsled njegove zakonske oblasti. To mnenje je nevzdržno. Prejšnja zakonska oblast je sedaj odpadla. Ostalo mu je sicer mesto hišnega gospodarja kot glavarja družine. Ze prej je bilo zgrešeno, da se je s tem opravičevala pravica odpiranja pisem. Reklo se je: Zakonsko sožitje zahteva, da se mora možu kot glavarju družine dovoliti popoln vpogled v vsa razmerja svoje žene, ker ima on pravico, da odvrne vse slabe vplive, ki bi utegnili motiti zakonsko življenje. Državlanski zakonik urejuje osebnostna razmerja zakoncev tako, da omejuje odločitveno pravico moža pri različnem mnenju zakoncev samo na zadeve, ki se tičejo skupnega zakonskega življenja, n. pr. skupnega življenja, hišnega in mišnega reda, obojestranske pomoči itd. Zaprto pismo, naslovljeno na soprogo, ne spada sem, pač pa njeno stališče do vsebine pisma, v kolikor se tiče skupnega življenja zakoncev. Pismo, naslovljeno na ženo, se gotovo ne tiče skupnega zakonskega življenja. Kar se pa tiče zaprtih pisem, ki jih žena piše tretjim osebam, pa se lahko njih vsebina gotovo nanaša na skupne zakonske zadeve, glede katerih ima samo mož odločitveno pravico, ki jo zahteva pokorščina njegove žene. Toda izsiljevanje te pokorščine zakon ne dovoljuje možu. Lahko sicer ženi prepove pisanje in odpošiljanje takih pisem, ki se tičejo skupnih zakonskih zadev, zabraniti pa ji tega ne more. Tudi nimu pravice izvedeti za vsebino takega pisma, nikakor pa se ne sme poslužiti samopomoči svojevoljnega odpiranja.

Kdor se hoče ženiti,

naj poslušna nasvete angleškega lorda, ki se je šestkrat oženil in — če smemo verjeti — vsakokrat srečno. Iz svojih bogatih izkušenj z zakonskimi ženami daje vsem ženitve željnim samcem naslednje migljaje: 1. Oženi se z dekletom, ki je bogaboječe. 2. Tvoja izvoljenka bodi skromna in obzirna, da te ne bo pozneje primerjala z bogatejšimi, lepimi in izobraženejšimi možmi ter ti tako grenila veselje nad samim seboj. 3. Dekle naj bo nežno in fino, premoženja pa imej toliko, da bo primerno tvojemu premoženju. 4. Vzem si dekle, ki ima res žensko naravo, kajti ta bo dobra, srčna mati. 5. Dekle, katero ima čut za gospodinjstvo in hišna opravila. 6. Dekle, ki ima nekoliko življenjskih izkušenj; naivna, napol otročja žena te v težkih trenutkih ne bo razumela, marveč ti bo samo na poti. 7. Dekle, ki ima primerno inteligenco (ne sme biti preveč, a tudi ne premalo izobražena). 8. Ne jemlji si koketke, s katero ne bo noben resen mož začel nič resnega, kajti ta nudi le trenutno zabavo. 9. Ne daj se očarati od lepih očij niti od ljubeznivih usmehov in se ne udajaj naglim strastem, kajti strastna ljubezen ne prinaša zakonske sreče. 10. Oženi se z dekletom, ki ni ravno lepo, kajti ni vse zlato, kar se svetli in ravno zlato je, kar nas dela nesrečne, najsi ga že imamo ali nimamo. Tako pravi angleški lord in ima popolnoma prav. Le temu bi se čudili, da je ta »idealni« zakonec postal kar 6 krat vdo-vec, kar je ali posebna nesreča ali pa — posebno vroča ljubezen, ki baje ubija.

NA POTU ZA PRAČLOVEKOM.

Pred dnevi se je ameriški znanstvenik Roy Chapman Andrews podal na tretjo ekspedicijo v notranjo Azijo. Ekspedicijo je sestavil ameriški Muzej za prirodno zgodovino in ima namen, iskati sledove predzgodovinskega človeškega bitja, o katerem mislijo, da je živeło pred milijonom let nekje v srednji Mongoliji. — Andrews je s svoje zadnje ekspedicije prinesel proshula dinosaurova jajca, ki jih je odkril v puščavi Gobi. Tistikrat je imel s sabo 70 kamel. To pot jih ima 200, vrhu tega še 8 motornih vozov, s katerimi bo lahko prodril v prodnato notranjost prastare mongolske puščave. Andrewsovo odpravo financira 26 ameriških držav. Po novem letu začne izkopa-